

ระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทย
ว่าด้วยการให้บริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์
(Electronic Financial Services)

พ.ศ. 2544

โดยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้นำระบบการสื่อสารด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในการให้บริการแก่สถาบันการเงิน ซึ่งมีอยู่แล้วหรือจะจัดให้มีขึ้นในอนาคต ในกรณีนี้ หากมีกรณีที่จะต้องทำธุรกรรมระหว่างกันขึ้นจะก่อให้เกิดความผูกพันกันทางสัญญาที่จำเป็นต้องจัดให้มีระบบและกระบวนการเพื่อความปลอดภัยในการรับและส่งข้อมูลระหว่างกัน โดยกำหนดหลักการมาตรฐานขั้นต่ำว่าประการแรกจะต้องยืนยันได้ว่าผู้ใช้บริการคือผู้ใด ประการที่สองข้อความที่ส่งมานั้นเป็นข้อความที่แท้จริง ประการที่สาม ณ จุดใดจุดหนึ่งผู้ใช้บริการจะไม่สามารถยกเลิกเพิกถอนข้อความที่ตนส่งได้ และประการที่สี่มีกระบวนการทางเทคนิคที่ทำให้ตรวจสอบการส่งและรับข้อความได้ ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ลักษณะ 1

ความทั่วไป

ข้อ 1 ในระเบียบนี้

“ ธปท. ” หมายถึง ธนาคารแห่งประเทศไทย

“ ผู้ใช้บริการ ” หมายถึง สถาบันการเงินหรือนิติบุคคลอื่นใดที่ได้รับอนุญาตจาก ธปท. ให้ใช้บริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

“ บริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ” หมายถึง ระบบบริการสื่อสารข้อความด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ในการทำธุรกรรมด้านการเงินระหว่าง ธปท. กับผู้ใช้บริการ ตามที่ ธปท. กำหนด

“ บริการด้านการเงิน ” หมายถึง

- (1) บริการด้านระบบการชำระเงิน
- (2) บริการด้านเงินฝากและตราสารหนี้
- (3) บริการด้านตลาดการเงิน

“ คอมพิวเตอร์แม่ข่าย ” หมายถึง ระบบคอมพิวเตอร์ของ ธปท.

“ คอมพิวเตอร์ลูกข่าย ” หมายถึง ระบบคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้บริการ

“ ชุดคำสั่งของ ธปท. ” หมายถึง ชุดคำสั่งสำหรับคอมพิวเตอร์ลูกข่ายที่ ธปท. จัดหาให้ผู้
ใช้บริการ

“ กระบวนการเพื่อความปลอดภัยในการรับและส่งข้อมูลระหว่างกัน ”
หมายถึง กระบวนการในการบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ที่ ธปท. จัดให้มีขึ้นเพื่อ

- (1) ยืนยันว่าข้อความที่ผู้ใช้บริการหรือ ธปท. ได้ส่งผ่านบริการด้านการเงิน

ด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์เป็นข้อความของผู้ใช้บริการหรือของ ธปท. จริง อีกทั้งสามารถทำการพิสูจน์ตัวตน (authentication) และยืนยันว่าผู้ปฏิบัติงานในบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์เป็นบุคคลที่ได้รับสิทธิในการปฏิบัติงานจริง

(2) ยืนยันว่าข้อความที่ ผู้ใช้บริการหรือ ธปท. ได้รับผ่านบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์เป็นข้อความเดียวกับที่ผู้ให้บริการหรือ ธปท. ได้ส่งจริง และป้องกันมิให้บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องล่วงรู้ข้อมูลที่แท้จริงในการรับและส่งข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์แม่ข่ายกับคอมพิวเตอร์ลูกข่าย

(3) กำหนดเวลา ณ จุดใดจุดหนึ่ง ซึ่งทั้ง ธปท. และผู้ให้บริการไม่สามารถยกเลิก เพิกถอนข้อความที่ตนส่งไปได้

(4) มีระบบการบันทึกหลักฐาน (log file) เกี่ยวกับข้อมูลหรือข้อความที่รับส่งในแต่ละบริการ ใช้ตรวจสอบความครบถ้วนของจำนวนรายการที่ส่งผ่านบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ได้

“ผู้มีอำนาจลงนาม ” หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้บริการ ที่จะเป็นผู้กำหนดหรือเพิกถอนตัวบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็น ผู้รับรอง (Certifier) ในบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

“ผู้รับรอง (Certifier) ” หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจลงนามให้เป็นผู้กำหนดหรือเพิกถอนผู้ปฏิบัติงาน (Officer) ในบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

“ผู้ปฏิบัติงาน (Officer) ” หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายจาก ผู้รับรอง (Certifier) ให้เป็นผู้ปฏิบัติงานในบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

“มาตรการรักษาความปลอดภัย ” หมายถึง มาตรการในการป้องกันมิให้บุคคลซึ่งไม่ได้รับมอบหมายเข้าใช้คอมพิวเตอร์ลูกข่าย

“คู่มือการใช้งาน ” หมายถึง คู่มือการใช้งานบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ที่ ธปท. จัดหาให้ผู้ให้บริการ

ข้อ 2 ระเบียบนี้เป็นระเบียบกลางครอบคลุมการให้บริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหลายทั้งปวง ผู้ประสงค์จะใช้บริการจะต้องตกลงที่จะผูกพันตามระเบียบนี้ก่อนและเมื่อ ธปท. เปิดให้บริการในแต่ละเรื่องหรือประเภทแล้ว ธปท. จะออกระเบียบเฉพาะเรื่องขึ้น ซึ่งหากผู้ให้บริการ ได้ใช้บริการในแต่ละเรื่องหรือประเภทบริการใดแล้ว ถือว่าผู้ให้บริการยอมผูกพันตนตามระเบียบที่ออกมาใช้เฉพาะเพื่อการนั้นด้วย

ผู้ที่ประสงค์จะใช้บริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ตามระเบียบนี้ให้ทำหนังสือแสดงความตกลงใช้บริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ตามแบบที่แนบ

ข้อ 3 ผู้ที่ประสงค์จะออกจากการเป็นผู้ให้บริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ให้มีหนังสือแจ้งให้ ธปท. ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน เมื่อพ้นกำหนดเวลา ดังกล่าว ให้ผู้ให้บริการเป็นอันพ้นจากการเป็นผู้ให้บริการตามระเบียบนี้

ข้อ 4 ธปท. เป็นผู้จัดหาชุดคำสั่งของ ธปท. และคู่มือการใช้งานให้แก่ผู้ให้บริการ และในกรณีที่ ธปท. เปลี่ยนแปลงชุดคำสั่ง ให้ผู้ให้บริการขอรับชุดคำสั่งใหม่ตามวิธีการและเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนด

ข้อ 5 ธปท. จะกำหนดเวลาทำการของบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ และอาจเปลี่ยนแปลงเวลาทำการได้ตามที่เห็นสมควร โดยจะแจ้งให้ผู้ให้บริการทราบในเวลาอันควร การกำหนดเวลาเป็นชั่วโมงหรือสั้นกว่าชั่วโมงให้ถือเอาเวลาที่ปรากฏตามคอมพิวเตอร์แม่ข่าย

ข้อ 6 ผู้ให้บริการใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้หรือข้อกำหนดที่ออกตามระเบียบนี้ หรือมีพฤติการณ์แห่งการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบการให้บริการหรือแก่ประโยชน์ส่วนรวมประการอื่น ธปท. อาจระงับการให้บริการด้านการเงินเป็นการชั่วคราวหรือตลอดไปอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างก็ได้ การพิจารณาของ ธปท. ให้เป็นที่สุด

ข้อ 7 ธปท. จะรับผิดชอบในความเสียหายเช่นตามปกติที่เกิดจากการกระทำของ ธปท. เว้นแต่ ในกรณีใดกรณีหนึ่งหรือหลายกรณี ดังต่อไปนี้

- (1) ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมพิเศษ หรือ
- (2) ความเสียหายที่เกิดขึ้นจากความบกพร่องทางเทคนิคของคอมพิวเตอร์แม่ข่ายไม่ว่ากรณีใด ๆ หรือ
- (3) ความเสียหายที่เกิดจากสิ่งหรือระบบซึ่งไม่ได้อยู่ในความควบคุมของ ธปท. หรือ
- (4) เพราะเหตุสุดวิสัย

ข้อ 8 ผู้ให้บริการต้องชำระค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนด

ลักษณะ 2

สิทธิและหน้าที่ของผู้ให้บริการ

ข้อ 9 ผู้ให้บริการรับรู้ เข้าใจและยอมรับในประสิทธิภาพ ขอบเขตความสามารถและข้อจำกัดของกระบวนการเพื่อความปลอดภัยในการรับส่งข้อมูลหรือข้อความระหว่างกัน และยอมรับว่าบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์มีมาตรการที่รัดกุมเพียงพอสำหรับป้องกันความผิดพลาดและการทุจริตต่าง ๆ แล้ว ธปท. สงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงหรือแก้ไขเพิ่มเติมกระบวนการเพื่อความปลอดภัยในบริการด้านการเงินตามที่เห็นสมควร

ข้อ 10 ผู้ให้บริการต้องจัดหาคอมพิวเตอร์ลูกข่าย อุปกรณ์อื่น ๆ และชุดคำสั่งตามที่ ธปท. กำหนด

ข้อ 11 ผู้ให้บริการต้องดำเนินการเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ลูกข่ายซึ่งใช้กับระบบบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ดังต่อไปนี้

- (1) เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ลูกข่ายกับคอมพิวเตอร์แม่ข่ายเพื่อการใช้งานด้านการเงิน
- (2) ดูแลรักษาคอมพิวเตอร์ลูกข่ายให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ตลอดเวลา
- (3) จัดให้คอมพิวเตอร์ลูกข่ายมีระบบป้องกันไวรัสคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพ

ทั้งนี้ ธปท. อาจกำหนดมาตรฐานตามที่เห็นสมควรก็ได้

ข้อ 12 ผู้ให้บริการต้องปฏิบัติตามพิธีปฏิบัติ คู่มือการใช้งานและแนวทางการปฏิบัติงานที่ ธปท. กำหนด ในกรณีที่พิธีปฏิบัติ คู่มือการใช้งานและแนวทางการปฏิบัติงานขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ถือว่าระเบียบนี้เป็นใหญ่และให้ปฏิบัติตามระเบียบนี้

ข้อ 13 ผู้ให้บริการต้องจัดให้มีแผนสำรองตามมาตรฐานที่ยอมรับโดยทั่วไปเมื่อมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถให้บริการด้านการเงินตามปกติได้

ข้อ 14 ผู้ให้บริการต้องจัดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยและระบบควบคุมภายในตามมาตรฐานที่ยอมรับโดยทั่วไป

ข้อ 15 ผู้ให้บริการต้องรักษาไว้เป็นความลับซึ่งกระบวนการเพื่อความปลอดภัยในการให้บริการด้านการเงิน ชุดคำสั่งของธนาคาร คู่มือการใช้งาน เว้นแต่เป็นการเปิดเผยเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลอันเนื่องด้วยกระบวนการเพื่อความปลอดภัยในการให้บริการด้านการเงิน ชุดคำสั่งของธนาคาร และคู่มือการใช้งานมิให้สูญหาย

ในกรณีที่มีการเปิดเผยหรือสูญหาย ผู้ให้บริการต้องแจ้งให้ ธปท. ทราบโดยพลัน

ข้อ 16 ผู้ให้บริการอาจขอให้ ธปท. ระบุการให้บริการแก่ตนเป็นการชั่วคราวภายใต้หลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนด แต่ต้องรับผิดชอบในข้อความที่ได้ส่งให้กับ ธปท. และ ธปท. ได้รับก่อนที่ ธปท. จะระบุการให้บริการ

ข้อ 17 ผู้ให้บริการอาจขอชุดคำสั่งของ ธปท. คู่มือการใช้งานชุดใหม่ได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ธปท. กำหนด

ข้อ 18 ในกรณีที่คอมพิวเตอร์แม่ข่ายขัดข้อง คอมพิวเตอร์ลูกข่ายขัดข้อง หรือการสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและคอมพิวเตอร์ลูกข่ายขัดข้องไม่ว่า ธปท. จะแจ้งให้ผู้ให้บริการทราบ หรือผู้ให้บริการแจ้งให้ ธปท. ทราบ แล้วแต่กรณี ให้ผู้ให้บริการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยบริการประเภทนั้น ๆ

ข้อ 19 ห้ามมิให้ผู้ให้บริการแก้ไขชุดคำสั่งของ ธปท.

ข้อ 20 ผู้ให้บริการต้องยินยอมและอำนวยความสะดวกแก่เจ้าหน้าที่ของ ธปท. ในการตรวจสอบคอมพิวเตอร์ลูกข่าย มาตรการรักษาความปลอดภัย ระบบการควบคุมภายใน เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง และอื่น ๆ ตามที่ ธปท. เห็นสมควร

ข้อ 21 ผู้ใช้บริการจะต้องชี้แจงหรือมอบเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดให้แก่ ธปท. เมื่อ ธปท. ขอความร่วมมือ

ข้อ 22 ผู้ใช้บริการต้องเก็บรักษาเอกสารหลักฐานตามที่ ธปท. กำหนด

ลักษณะ 3

การเข้าใช้ระบบบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 23 ในการขอใช้ระบบบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ใช้บริการต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

- (1) ให้ผู้ให้บริการทำหนังสือแต่งตั้งผู้มีอำนาจลงนาม ตามแบบที่ ธปท. กำหนด เพื่อทำหน้าที่กำหนดหรือเพิกถอนบุคคลที่จะทำหน้าที่เป็นผู้รับรอง (Certifier) ระบบบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์
- (2) ให้ผู้มีอำนาจลงนามทำหนังสือแต่งตั้งผู้รับรอง (Certifier) ตามแบบที่ ธปท. กำหนด
- (3) ให้ผู้รับรอง (Certifier) ทำหนังสือ แต่งตั้งผู้ปฏิบัติงาน (Officer) ตามแบบที่ ธปท. กำหนด การเพิกถอนตัวบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งตามข้อ 23 (2) หรือข้อ 23 (3) ข้างต้นให้สถาบันการเงินทำหนังสือ ตามแบบที่ ธปท. กำหนด

ข้อ 24 ธุรกรรมใด ๆ ที่เกี่ยวข้องในระบบบริการด้านการเงินด้วยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ ที่เกิดจากการกระทำของผู้มีอำนาจลงนาม ผู้รับรอง หรือผู้ปฏิบัติงานให้ถือเป็นการกระทำของผู้ใช้บริการซึ่งมีผลบังคับตามระเบียบนี้ทั้งสิ้น

ลักษณะ 4

ระบบการให้ข้อมูลข่าวสารทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 25 ธปท. อาจให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของบริการที่ ธปท. จัดให้มีขึ้นในระบบบริการด้านการเงินให้แก่ผู้ให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 26 ธปท. ได้มีบริการการติดต่อสื่อสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่าง ธปท. กับผู้ให้บริการ เพื่อใช้ในการติดต่อประสานงานในกรณีต่าง ๆ เพิ่มเติม โดยบริการดังกล่าวถือเป็นบริการเสริมที่ผู้ให้บริการจะสามารถเลือกใช้หรือไม่ก็ได้

ข้อ 27 ในการให้ข้อมูลข่าวสารหรือการติดต่อสื่อสารข้างต้น ผู้ใช้บริการควรส่งเฉพาะข้อความที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจตามปกติเท่านั้นและผู้ให้บริการต้องรับผิดชอบในข้อความที่ตนส่งด้วย ทั้งนี้ ผู้ให้บริการจะส่งข้อความที่มีลักษณะเป็นรหัสลับหรือข้อความที่ขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนไม่ได้

ข้อ 28 ในการที่ผู้ให้บริการขอให้ ธปท. ประกาศข้อความแก่ผู้ให้บริการทั้งหลายของบริการด้านการเงิน ผู้ให้บริการต้องปฏิบัติตามวิธีการที่ ธปท. กำหนด และต้องรับผิดชอบในความเสียหายที่อาจเกิดจากข้อความที่ขอให้ประกาศนั้น ทั้งนี้ ธปท. สงวนสิทธิ์ที่จะออกประกาศในเวลาใดตามที่เห็นสมควร หรือไม่ดำเนินการให้ถ้าเห็นว่าไม่เหมาะสมก็ได้

ลักษณะ 5

อนุญาโตตุลาการ

ข้อ 29 ในกรณีมีข้อพิพาทเกิดขึ้นให้นำเรื่องสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

การพิจารณาและชี้ขาดข้อพิพาทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

ข้อ 30 ให้ ธปท. และผู้ให้บริการตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละหนึ่งคน และให้อนุญาโตตุลาการดังกล่าวร่วมกันตั้งบุคคลภายนอกอีกหนึ่งคนเป็นอนุญาโตตุลาการคนกลาง

ลักษณะ 6

การระงับไปแห่งการให้บริการ

ข้อ 31 ธปท. อาจระงับการให้บริการด้านการเงิน บางบริการหรือทุกบริการ ในเวลาใดก็ได้ตามที่ ธปท. เห็นสมควร โดย ธปท. จะแจ้งให้ผู้ให้บริการทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร

ข้อ 32 ในกรณีที่การให้บริการบางประเภทหรือทุกประเภท เป็นอันต้องระงับไป ผู้ให้บริการต้อง

(1) มอบชุดคำสั่งของ ธปท. คู่มือการใช้งาน และเอกสารอื่นๆ ตามที่ ธปท. กำหนดคืนให้แก่ ธปท.

(2) ทำลายชุดคำสั่งของ ธปท. ที่ได้บรรจุลงในคอมพิวเตอร์ลูกข่ายของผู้ให้บริการ

(3) รักษาความลับอันเนื่องมาจากการให้บริการ แม้ว่าการให้บริการจะระงับไปแล้วก็ตาม

ลักษณะ 7

เบ็ดเตล็ด

ข้อ 33 ชุดคำสั่งของ ธปท. คู่มือการใช้งานและแนวทางการปฏิบัติงานเป็นทรัพย์สินของ ธปท.

ข้อ 34 รพท. สงวนสิทธิ์ที่จะแก้ไข เพิ่มเติมหรือเปลี่ยนแปลงระเบียบนี้ได้ตามเห็นสมควร โดย
จะแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร

ข้อ 35 ถ้ามีปัญหาใด ๆ เกี่ยวกับการตีความตามระเบียบหรือประกาศหรือข้อกำหนดใดที่ออก
ตามระเบียบนี้ รพท. จะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ 36 ให้ถือว่าผู้ใช้บริการตกลงผูกพันและปฏิบัติตามระเบียบนี้ ข้อกำหนดอื่นใดที่ออกตาม
ระเบียบนี้ ตลอดจนคำวินิจฉัยของ รพท. ตามข้อ 35 หรือคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการ

คำวินิจฉัยของ รพท. ตามข้อ 35 มีผลผูกพันอนุญาโตตุลาการที่จะชี้ขาดตัดสินแตกต่างเป็นอย่างอื่น
ไม่ได้ ผู้ใช้บริการตกลงยินยอมตามนี้ และต้องแจ้งให้อนุญาโตตุลาการทราบก่อนพิจารณาชี้ขาด

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 3 กันยายน 2544 เป็นต้นไป จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

ประกาศ ณ วันที่ 3 กันยายน 2544

ผู้ว่าการ
ธนาคารแห่งประเทศไทย